

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Trotlik és vigécek.

Pécs, 1898. április 6.

Magyarország egyik leghatalmasabb, ha nem is legrokonszenvesebb politikai viszontbiztosító szövetkezetének, a Tiszaklikknek hivatalos közlönye, az „Országos Hírlap“ tegnapi számában „A Trotlik“ zengzetes cím alatt egy rövid, de annál epésebb közleményt hoz a főrendiház szombati üléséről, a melyen a kvótabizottságot választották meg. A jelzett közlemény szerint a történelem felfogja jegyezni, (vagy legalább feljegyezhetné), hogy élt e választás idején Magyarországon egy férfi, a kit kortársai pénzügyi lángésznek tartottak, a kinek az öt ujjában volt a kiegyezés alatt álló javaslatok minden részlete s a ki Magyarország pénzügyeit szomorú hinarjuktól fényes karba állította. Ezt a férfit hitták Wekerle Sándornak. És ez a férfi akkoriban tagja volt azon törvényhozási háznak, a mely a nevezett fontos bizottságot választotta. Mindamellet ezen bizottságba nem választották meg Wekerle Sándort, mivelhogy nem származott nagyuri családból és egy Szmrecsányi nevű, különben igen rokonszenves és derék férfit választottak meg helyette, mert az püspök volt. S ezen házat mégis komolyan vették Magyarországon akkoriban. A krónikáirót mégis kiengeszteli a mai nem-

zedék iránt az a körülmény, hogy már akkoriban voltak gunyolódó emberek, a kik ezt a törvényhozói házat „Trotlik“ címmel traktálták, a mit épen ebből a szempontból siet a kónikáiró számára megörökíteni az „Országos Hírlap“ cikkezője.

Hát elismerjük, sokban igaza van a cikkező urnak, mert Wekerle Sándor bizony egymaga többet lendített volna a kvóta ügyén, mint a megválasztott öt bizottsági tag együttvéve, s e tekintetben mi nem szoritkozunk csupán Szmrecsányi püspök kipellengérezésére, mert a másik négyet sem tartjuk épen olyan nagyon pótolhatatlan tagnak ebben a bizottságban. De tulló egy kissé a célon az O. H. cikke, a mikor az ország pénzügyeinek fényes karba helyezéséről, pénzügyi lángészről beszél, mert ahhoz a fényes pénzügyi helyzethez az ország gazdasági válságának szégyene tapad, ahhoz meg, hogy az adócsavart a végsőig megszorítsuk s a polgárok tulterhelésével megtöltsük az államkincstárt, nem épen kell valami nagy lángész, csak kellő merészség és kiméletlenség. A mihez pénzügyi lángész kellett volna, az a valutarendezés volt, de hát ez szánalmas módon csütörtököt mondott.

Abban is hamis adatot szolgáltat a cikkező a krónikáirónak, hogy Magyarországon a főrendiházat komolyan veszik.

Ugyan hol tapasztalta ezt, mikor a főrendek maguk sem veszik komolyan törvényhozói feladatukat, különben nem intézhetnének el egyetlen ülésben hét törvényjavaslatot s ezek között az ötszázmillió költséget. Nem nagy igazságtalanság esik meg velük tehát, ha rajtuk ragad a „trotli“ elnevezés.

De ha már valaki az utókor krónikása számára ír, mint az O. H. cikkezője teszi, akkor legalább az egyoldalúságtól illik tartózkodnia, mert különben tévedésbe ejti a krónikást, a ki a cikkező nyomán bizony még azt fogná hirdetni, hogy Wekerle Sándort, ezt a pénzügyi lángészt, tisztán és egyedül a főrendiházi trotlik szoritották le működési teréről, hol a haza javára zsenijét érvényesíthette volna, pedig hát a ma élő nemzedék ismer egy másik törvényhozóházat is, a melynek többsége sietett ennek a lángésznek hátat fordítani, mihelyt az udvari kegy sugarai egy másik főt kezdtek bearanyozni. Ez a másik fő aztán az alsó ház többségének néma beleegyezésével végkép leszorította az aktív politika színteréről a lángészt; adott neki egy nyugodalmas rokkant-állást s besorozta a trotlik házába, hogy soha többé ne alkalmatlankodjék észvel abban a másik házban, a hol az ész helyét a furfang foglalta el.

Hogy az utókor számára megörökítendő krónika teljes legyen, fel kell jegyezni,

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A nővérek.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

I.

Távol a világtól, az emberektől, elzárkózva minden örömtől, élvezettől élt a szépséges Serena nővér egy komor zárda falai közt. Csak imádkozott és tanított. És a kiket tanított, azok rajongtak érte, szerették és tisztelték.

Olyan különös valami is volt ennek a nőnek egész lényében. Szerény volt és mégis tiszteletet parancsoló. A tekintetében, a szemében volt valami néma fájdalom, lemondás.

Sokszor látták növendékei, a mint ott térdel a kápolnában s imádkozik. Ajkai az ima szavait morzsolják s szemei lassan megteleznek könyekkel s a nővér sir.

A zárda növendékei keresték, kutatták az okát a nővér szomorúságának, fájdalmának.

Leginkább szerette volna tudni a szép Bánhid Margit. Nem kíváncsiságból, nem az újság ingerénél fogva, hanem igaz, őszinte szeretetből.

Ő szerette tán legjobban Serena nővért. Imádással csüngött a tanórák alatt a nővér ajakán s utána kereste az alkalmat, hogy a nővér társaságában lehessen.

Serena is különös szeretettel vonzódott

a leányhoz. Tetszett neki a leánynak komolysága, kedves modora és nemes, gyöngéd lelke.

Valami bizalmas, gyöngéd viszony fejlődött ki a két nő között.

Margitnak nem volt titka a nővér előtt. Elmondta neki minden örömét, bűját s a nővér együtt örült vele s ha úgy történt, vigasztalta a leányt.

Ismerte a leány egész életét. Tudta, hogy anyja már rég meghalt s egyedül élő gazdag atyjának egyetlen öröme Margit, kit atyja már évek óta e zárdában neveltet s így Serena nővér anyja, testvére volt a leánynak.

Szinte félve örködött a nővér Margit sorsán és remegve, aggodalommal nézett az idő elé, mikor Margittól válnia kell.

Pedig még csak egy év s Margit örökre bucsút mond a zárdának.

Sokszor beszélgettek erről. A leánynak is fájt a válás gondolata, de másrészt örült annak, hogy szabad lesz s kiléphet a világba.

Ugy örül a lelke most is, hogy még csak néhány nap és vége a tanévnek s ő mehet haza atyjához.

Épen a szünidő kellemes örömeiről cseveg néhány társnőjével. Nevetnek, kacagnak, zajognak.

De hozzájuk lép Serena nővér, Margitot hívja s a leány örömmel siet a nővérhez.

A kertbe mennek. A nővér a nála már megszokott lassu, vontatott hangon kezdett beszélni a leánynak:

— Azért hívtam Margit, mert még

csak néhány napig leszünk együtt s ön távozik körünkből a szünidőre. Most van egy kis időm, hogy cseveghessek önnel s tán jó néven veszi tőlem, mint őszinte barátnőjétől, nővérétől, ha egypár jó tanácssal szolgállok.

— Ön, édes Margit, már nem kis leány. És anya nélkül forgolódik a világban. Vigyázzon magára nagyon. Különösen vigyázzon szívére. Ne higgyen a csábos, hízkelődő szónak. Ne legyen rabja az első szép alaknak, hanem keresse mindig a szívet, a tartalmat. Az emberekben a lelket nézze s azután ítéljen. Ugy majd talán boldog lesz.

És még sokáig beszélt a jó nővér Margitnak, de a leány szórakozottan hallgatta. Csak a nővér első szavai csengtek a fülében. Valami keserűséget, valami nagy, erős fájdalmat érzett ki a nővér szavaiból s ez az ő lelkét is megrázta, megindította.

Szinte ösztönszerűleg érezte, hogy e szavak egy kínos emléket téptek föl a nővér lelkében. Érezte Margit, hogy Serena nagyon boldogtalan, nagyon csalódott.

És lelke megindult. Köny homályosítá el szép szemét s mintegy akaratlanul átölelte a nővért s úgy sirt, zokogott.

Serena megcsókolta a zokogó leányt s remegő, megindult hangon csak annyit mondott neki:

— Édes leányom, imádkozni fogok a boldogságáért.

És a jó nővér bizonyára megtartotta szavát.

hogy a lángésznek, a tehetségnek, a rátermettségnek meg nem becsülése, sőt egyesek üldözése nemcsak a főrendi trotlik házában kultiváltatott, hanem rendszert képezett egész közéletünkben. Legfényesebb bizonyítéka ennek az, hogy Wekerle Sándornak oda kellett hagyni a kormányelnöki széket, hogy helyet csináljon egy Bánffy bárónak. És volt ugyanakkor Magyarországnak egy törvényhozó-háza, a melynek óriási többsége sokkal nagyobb lelkesedéssel, sokkal nagyobb szívóssággal ragaszkodott Bánffy báróhoz, mint valaha Wekerléhez s az új vezér kedvéért keresztül gázolt minden talentumon, az arra való tehetségeket leszorította a parlamenti szereplés teréről, a kiket végkép kiszorítani nem lehetett, azokat oly pozíciókra helyezte, hol tudásuk nem érvényesülhetett. Így került Emmer Kornél helyére az igazságügyi bizottságba Zsigárdy Gyula, Emmert meg bedugták a pénzügyi bizottságba; így lett Psik Lajosból nagy ember s Aidinger Jánosból országos kapacitás.

Hát az az alsóházi többség, a melynek aktív hozzájárulása mellett mindez megtörténhetett, a mely a politikai nullákat nagy emberekké felfujja s az igazi tehetségeket a közéletből kiüldözi, vajjon milyen elnevezésre tarthat igényt? Trotliknak nem mondhatjuk, mert sokkal élelmesebb firmák, akik a sok fejbőlintást bizony nem végzik ingyen; inkább vigécekhez hasonlítanak, kik kenyéradó gazdájuk portékáját kézzel-lábbal iparkodnak a nemzet nyakába akasztani.

Mindezt persze az Országos Hirlap elhallgatja, mert a Tiszák még a képviselőházban boldogítják a nemzetet s a nagy palóc, Mikszáth Kálmán sem kapott még sok színekurájához főrendi tagságot, de tegyék a szívükre kezüket s tagadják, ha merik, hogy a képviselőház többsége csakugy, sőt talán jobban leszavaz minden

lángészt, ha ugyan ilyen akadna, a kormány parancsára, mint a főrendiház.

Mert ugyan hol van az a naiv lélek, a ki elhinné, hogy az a főrendiház, amely egyhangulag megszavaz minden kormányi előterjesztést, kibuktatta volna Wekerlét a kvótabizottságból, ha Bánffy báró nem úgy akarta volna. Mert az jellemzi a mai nemzedék hitványságát, hogy Bánffy-kaliberű tehetség uralkodhatik a trotli főrendeken s a spekulatív szellemű képviselőknél egyaránt.

Ott a trotlik, itt a vigécek görnyedeznek előtte, hogy a hátukon tarthassa fenn magát a magasban.

H i r e k.

Pécs, 1898. április 6.

Velencei szabadság ünnep.

Március 22-én ülte Velence az 1848-49 évi szabadságharc ünnepét, melyet lapunknak egy épen ott tartózkodó munkatársa a következőkben ismertet:

Már március 21-én megérkeztek a velencei ünnep emelésére a királyi torpedó századok, szám szerint 6, összes legénységgel és kikötöttek a Viktor Emánuel szobra mellett molon. A legénységnek megengedtetett a partra szállás és csakhamar látni lehetett, hogy az olasz tengerész katonáknak, mint nálunk is, értéke van a gyengéd nemnél; nem irhatom szép nemnél, mert még csak csinosnak sem mondhatók az itteniek. Hamarosan ott lehetett egy-egy kócos, de bogár szemű olasz szobaleány vagy szakácsné oldalán látni őket.

A városban különben nem igen lehetett észre venni a készülő ünnepet, mert csak a Szent Márk tér, a via Viktor Emánuel és via Garibaldi lettek nemzeti színű drapériákkal, és lampionokkal díszítve. Március 22-én szeles, de tiszta időre viradtunk; kora hajnalban Szt. Giorgio Maggiore szigetén megdördültek az ágyuk. Ez a hely az, a hol azelőtt a Bencések kolostora állott, melyet azonban elvettek tőlük és jelenleg tűzér laktanyául szolgál. A régi Bencés templom is egészen el van hagyva és csak idegenek által látogattatik.

Egy képet vont elő a leány kebléből s félve nyújtotta oda a nővérnek.

— Ime, választottam arcképe.

A nővér megnézte s Margit érezte, hogy a nővér remeg. Aztán felállt. Arca halovány volt, mint a sárgult virág s szakadozva szólt a leányhoz:

— Jöjjön Margit, imádkozzunk a boldogságáért.

Margit nem tudta okát adni a nővér hirtelen izgatottságának. Még jobban feltűnt neki az, hogy a nővér mindig szomorubb, haloványabb lett.

Nem merte megkérdezni okát.

Tán el is feledte már, midőn egyszer egyedül volt a nővér cellájában.

Össze-vissza forgatott ott mindent. Lányos kíváncsisággal nézett meg mindent, s a mint ott keresgél, nézdegél, egy kis elsárgult papír lap akadt kezébe. Mellette egy arckép.

Amint Margit a képet megpillantja, szívéhez kap. Aztán mohó kíváncsisággal olvassa azt a néhány sort, ami a papírra volt írva.

Tisztelt kisasszony! Rövid leszek, nem akarom hosszú szavakban kifejezni azt, a mit mondani akarok. Mi nem lehetünk egymáséi. Én tiszt vagyok, s mint ilyen csak gazdag nőt vehetek nőül. Megtudtam, hogy ön szegény. Bocsásson meg s kérem feledjen el. Igaz hive Szerémi Oszkár.

Ennyi volt a levél. Margit odaborult a nővér ágyára és egész lelke fájdalmával zokogott.

Sietve ugrottunk ki ágyainkból és gyorsan felöltözve az ezer és ezer embertől nyüzsgő utcára léptünk, ekkor érkezett be egy amerikai személyszállító hajó is, mely teljes zászlódiszt öltött. A néparadat az egyedüli széles szárazföldi uton tolongott a Szent Márk térre, hol az ünnepély főbb pontjai voltak megtartandók.

A Szent Márk téren, szemben a régi Doge palota oldal frontjával, helyezkedett el a hadi tengerészeti katonasága teljes díszben az ott lévő tengerészeti katonabandával, magán a Szent-Márk-téren a templommal szemben pedig 6 század gyalogság szintén a katona bandával. A katonaságnak, különösen a gyalogságnak kinézése és megjelenése igen távol áll a mi katonáinktól s majdnem azt a benyomást teszi reánk, mintha városi hajdukból összeállított összefüggéstelen csapatot látnánk magunk előtt. A tisztek rövid Carbonári köpenyökkel és rövid vékony kardjukkal szintén nem állnak ki a versenyt a szépek előtt a mi délceg tiszti karunkkal. A templom előtt a doge palota árkádjai alatt a kék tollas városi zenekar állott a díszbe öltözött városi rendőrséggel, kik keresztbe csapott s a katona orvosokéhoz hasonló csákóban még a legtöbbet mutattak, úgy látszik a nagy természeteket veszik ide be.

A sorogyalogság szárnyán egy elrongyolt, sok csatát látott vörös zászló alatt a Garibaldiak gyülekeztek; mind törődött öreg apró emberek, tele akgatva hadi érmekkel, melyeknek jelentőségéről számot nem adhatok.

Ágyuk dörgése s a Szent-Márk tér harangjainak zugása mellett megkezdődött az ünnepi istentisztelet. Az istentisztelet után a nép még ott hullámozott a Szent-Márk téren; hallgatta a felváltva működő 2 katonazenekar játékát, de nagyobb, élénkebb, a mi népünknel tapasztalható lelkesültségnek nyoma sem volt. A katonaságot be vezényelték s azután szabadjára eresztették őket másnapig, s az utca képe délután csak annyiban változott, hogy az utcán fött tintahalat áruló kofák a szokottnál többet adtak el s hogy a népesség sok, igen sok csemegét — tök magot fogyasztott úgy, hogy este felé már fehér volt a tök mag héjtől az utca kövezete, mintha hó esett volna.

Este jött az ünnep másik része, a kivilágítás, ez is bizony igen szegényes volt, tekintve a Szent-Márk tér és az előbb felemelt 2 utcától, semmi sem volt.

A téren felváltva játszott a két zenekar egész

Igy találta őt Serena nővér is. Odament a leányhoz. De amint megpillantja a földön heverő levelet s az arcképet: ijedten kapja fel s szakgatott hangon szólt Margitnak.

— Szerencsétlen mit tett ön.

A két arckép, Margité és a nővére egy volt. Csak a nővéren a férfi képe még fiatal; csak egy csillag ékesíti az atillát: a Margitén meg egy daliás férfi képét mutatja három csillaggal.

Margit alig tudott szóhoz jutni. Csak nagysokára tudott beszélni zokogástól csukló hangon.

— Óh mily boldogtalan vagyok, nővér. Ez hát az ön titka s az én boldogtalanságom.

Aztán megtörölte arcát s nyugodtan beszélt.

— Az Isten uja ez. Nem akarta, hogy áldozata legyek egy hiu, haszonleső, léha embernek. Jobb volt ezt most megtudni, mint később.

És többé soha sem szóltak arról az emberről.

III.

A z—i zárda komor falai között gyakran lehet látni két nővért, amint karöltve járnak együtt a kert homokos utain.

Mindkettő arca olyan halovány s tekintetük egy közös fájdalomról, lemondásról beszél.

Göndör Sándor.

12 óráig éjjel. A Garibaldisták kis veres blouzos csapatja vagy 5 trombitás kíséretében a Garibaldi utcán a szoborhoz ment, körülbelül 100 nemzeti színű lampionnal s vagy tán még ugyanannyi kísérettel; nálunk egy katona banda végig vonulása nagyobb részvételt és csödületet csinál, mint itt a nemzeti ünnepen a nemzeti hősök felvonulása. A kikötőben álló hajókról néhány közönséges rakétából álló tüzi játékot rendeztek, minél csak a hajónak görög tüzzel való kivilágítása volt impozánsabb.

Az egész ünnep igen szegényesnek látszott s ha maga Velence nem birna csodálatos szépségeivel reánk oly hatással, azt hiszem magáról a szabadság ünnepről alig tudnék számot adni.

Az egész ünnepről csak egy marad meg élénk emlékezetemben, az az éktelen ordítás, amit az ünnep alkalmával kiadott lap elárúsitói véghez vittek, minden lépésnél füleinkbe ordítva: »Unica 20 Centesimi« és nem volt tőlük szabadulás. Végre még a kiadott ünnepi számról emlékezem meg. A lap a mi vasárnapi ujságunk nagyságában füzet alakban jelent meg, kívül könyomatu rajzzal, mely felett Venezia 1848—49 év számok állanak; a rajz maga az utolsó Dogét ábrázolja, amint a velencei szárnyas oroszlan előtt térdel.

Tartalma a velencei szabadságharc részleteiből áll; az első lapon Daniele Manin szobrának rajzával, majd a következő lapokon Castelli Jakab, Pesaró Maurogonátó Izsák Tommaso Miklós, Paleocapa Péter arcképeit mutatja be. Ezek után az arzenálnak 1848 március 22-én történt bevételét mutatja be Vizotto Albert rajza után. Egy lapot végre a velencei szabadságharcban résztvevő önkénteseknek szentel, felemlítve a magyar, a lombardiai és svájci önkényteseket.

Soraimat bezárom, mert nem tudnék lelkesítő, követni való példát a velencei szabadságünnepről írni, sőt merem állítani, hogy annak a népnek mely a multon oly kevésbé tud lelkesülni, már jövője sincs.

Sárosfalvi.

Napirend 1898. április 7-én.

Naptár: csütörtök, április 7. — Róm. kath.: Nagycsütörtök. — Prot.: Epifán. — Görög-kel.: (márc. 26.) Gábor. — Zsidó: Passach. — Nap két óra 11 perckor; nyugszik 6 óra 21 perckor. — Hold két óra 39 perckor este; nyugszik 4 óra 52 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 3 Celsius fok meleg, légnymás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint derült, száraz idő, hőemelkedés várható.

— **(Baranyamegye állandó választmánya)** ma délelőtt 10 órakor a vármegyeház nagytermében ülést tartott a f. hó 12-diki évnegyedes rendes közgyűlés tárgysorozatának előkészítése végett *Fejérváry* Imre báró dr. főispán elnökle alatt. Az ülésen jelen voltak *Trixler* Károly alispán, *Nagy* Jenő, *Johann* Béla dr., *Benkő* Gyula, *Simonfay* János, *Német* Lipót, *Driesz* Lajos, *Jeszenszky* Gyula, *Kovácsffy* Kálmán, *Gyenes* Klétus, *Koszits* Kamil, *Stenge* Ferenc, *Szinkovich* Károly, *Vaniss* Sándor, *Lechner* Viktor, *Krasznay* Mihály *Vargha* Alajos, *Polgár* Jenő, *Kardos* Kálmán és a referens aljegyzők.

— **(Nagyszerda.)** Ma délután kezdődtek a kereszténység nagyhetének jelképes szertartásai. A templomok ajtai megnyitk. A főoltár előtt gyertyákkal megrakott háromszög alakú gyertyatartó állt. Tizenkét sárga és egy fehér színű viasz gyertya ég ezen. Mikor a kar elkezd énekelni Jeremiás siralmainak édesbus dallamát, melyben egy nemzetét szerető prófáta lelkének fájdalma szólal meg és az kesereg nemzetének, a zsidó népnek jövője veszte fölött, a gyertyákat időközönként kioltják. Csak egy, a legmagasabb

ponton álló, fehérszínű viaszgyertya ég mindvégig, melyet a szertartás végén, az oltár háta mögé rejtenek el, hogy az utolsó énekakkord előtt még egyszer kihozzák és újból a főoltár elé tegyék. A tizenkét sárga gyertya egyenkénti eloltása, az isteni mestert egyenként elhagyó 12 apostolt jelenti, míg a legmagasabb ponton álló 13-ik és fehér viaszgyertya Jézust jelképezi, aki nemcsak egymaga szenvedte át az egész itéletet, de sirjában is megmaradt Istennek és onnan is kikelt, hogy feltámadásával megpecsételje tanítása isteni voltát. És az oltár háta mögöl újból előkerülő fehér, égő viaszgyertya ezt jelképezi. Szerzetesi templomokban, az egész szerzetes-család együtt végzi ma, holnap és holnapután a papi zsolozsmákat, melyeknek nagy részét énekelve végzik el. A bünbánati zoltár elvégzése után, halk koppanások hangzanak fel, a melyek Pilátus vesztét jelzik, aki elhagyta ítélni az ártatlan Jézust. A pécsi székesegyházban ma délután 4 órakor tartott ájtatosságon a székesegyházi énekkar énekelte a lamentációk után. Holnap nagycsütörtökön, délelőtt 8 órakor lesz az olajszentelés, 9 órakor mise, utána a lábmosás, melyet *Hetyei* Sámuel megyéspüspök fog végezni 12 szegényen. Délután 3 órakor kezdődnek a lamentációk. A székesegyházi énekkar délelőtt és délután is közre fog működni a szertartásokon.

— **(A vármegyei tisztinyugdíj választmány)** *Trixler* Károly alispán elnökle alatt ma délelőtt fél tíz órakor ülést tartott. A nyugdíjválasztmány *Seh* Károly, pécsváradi járási főszolgabíró nyugdíjaztatása ügyében, tekintettel arra, hogy a főszolgabíró 31 évet töltött a megye szolgálatában, fizetésének 86%-ával, összesen évi 1204 frt nyugdíjjal javasolja nevezettet folyó évi május 1-től kezdve nyugdíjaztatni. *Kiskoru Sey* László neveltetési kegydíját, a mennyiben nevezett tanulmányait folytatja, 24 éves koráig javasolta a nyugdíjválasztmány megállapítani. *Németh* Péter, volt vármegyei közigazgatási rendes díjnoknak, mivel nevezett egyáltalán nincs sem állami, sem törvényhatósági szolgálatban, befizetett 33 frt 80 kr. nyugdíját visszafizetnijavasolja a nyugdíjválasztmány. *Makarits* Péter, volt vármegyei árvaszéki rendes díjnok hasonló kérelmét azonban elutasítandónak vélte a választmány, mert nevezett jelenleg az államépítészeti hivatal szolgálatában áll, tehát a kölcsönösségi viszonynál fogva a megyénél befizetett nyugdíjai, illetve az idő, melyre nyugdíjat fizetett, az állami szolgálatban is beszámítandók. A nyugdíjválasztmány javaslatait a mai állandó választmányi ülés is elfogadván, azok jóváhagyás végett a legközelebbi közgyűlés elé fognak terjesztetni.

— **(Jegyzői vizsgák.)** Folyó hó huszonötödikén és huszonhatodikán fognak vizsgát tenni azok, a kik a körjegyzői oklevelet akarják elnyerni. Eddig beadták erre vonatkozó kérvényüket *Szöllösy* József szalántai, *Szedlák* Béla magyar-bólyi, *Teleky* Dezső vilányi és *Bene* Kálmán bikali segédjegyzők.

— **(Tavaszi mulatságok.)** A tavasz és nyárelő nálunk kiválóan alkalmas arra, hogy a közönségben felkeltse az érdeklődést és annak nagy pártolását már előre biztosítsa minden oly vállalkozás iránt, melynek célja valami szépet, élvezetést létrehozni

s emellett valamely jótékony célra gyűjteni ily módon nagyobb jövedelmet. Ezt az időszakot fogják felhasználni az idén a pécsi jótékony nőegylet és a pécsi ujságírók, az előbbi szegényei javára, az utóbbiak a vidéki hírlapírók nyugdíjalapjának nagyobbitására óhajtván a közönséget oly módon adakozásra birni, hogy az a lefizetett összegért azt sokszorosán felülmuló, szemet és lelket gyönyörködtető élvezetben részesüljön. Egymást támogatva fogja a két testület saját ünnepélyét rendezni és pedig a nőegylet a színházban, május első felében, a hírlapírók pedig négy héttel később a Tettyén. Erre vonatkozólag tegnap értekezlet volt a jótékony nőegylet elnökönjénél, *Sáve*l Kálmáné urnónél, melyben a helyi sajtó munkásain kívül résztvettek *Ciglányi* Béla, *Molnár* Kálmáné, *Odry* Lehel, *Reeh* György, ifju *Nagy* Jenő és *Szuly* Aladár. Egyelőre csak a különböző indítványokat terjesztették elő és beszélték meg, melyek mind a műsor minél gazdagabbá és érdekesebbé tételét célozták s addig is, míg azt, mint véglegesen megállapítottat közölhetjük, csak annyit jelzünk előre, hogy úgy a nőegylet, mint a hírlapírók mindent elkövetnek az ünnepélyek sikere érdekében s a közönség bizonyára olyan pártolásban fogja őket részesíteni, mint azt eddig minden alkalommal tette.

— **(Ügyes fogás.)** Jó fogást tett ma *Selényi* Antal rendőrbiztos, ki a délelőtt folyamán arról nyert értesítést, hogy a zálogházban egy gyanus egyén akar gyanus ékszereket elzalogosítani. Gyorsan odasietett, azonban mikor őt a jómadár meglátta, elmenekült előle, *Selényi* azonban kerülő uton vele szemben jött és azután a vásári tolongásban óvatosan követte a gyanus alakot, ki a fiaker állomáshoz sietve, egy kocsiba ugrott ezen szavakkal: »Hajtson gyorsan az állomásra, mert lekésem«. Azonban ekkor már mellette ült a kocsiban a rendőrbiztos is, ki megparancsolta a kocsisnak, hogy a városházára hajtson, a hova megérkezve kihallgatták és megmotozták a gyanus egyéniséget. Kiletét még eddig nem sikerült megállapítani, azonban találtak nála körülbelül 300—400 darab arany, ezüst gyűrűt, órát és más ékszereket, melyek valószínűleg a *szegedi zálogházból a legutóbbi betörés alkalmával raboltattak* el. A vizsgálat erélyesen folyik az ügyben s ha a fenti gyanu később igazolva lesz, ezen egy tettes, vagy talán orgazda vallomása alapján a többi bűnösök is kézre kerülnek. Mindenesetre dicséretet érdemel *Selényi* rendőrbiztos, ki olyan ügyesen csipte el a már-már elmenekülő gyanus alakot.

— **(Halálozás.)** *Kleidorfer* Mária, életének 68-ik évében az éjjel meghalt. Holttestét holnap (csütörtökön) délután félhárom órakor szentelik be a Papnövelde-utca 8. számú házban s a pécs-bányatelepi temetőben helyezik örök nyugalomra.

— **(Erdők államosítása.)** A megyei erdészeti testület már régebben állami nyugdíjkötelekbe óhajtott belépni. Ez azonban csak az erdők államosításával, illetve állami kezelésbe adásával lévén lehetséges, az erdészeti albizottság javasolja, hogy az erdők husz évre állami kezelésbe adassanak, azon feltétellel, hogy az erdészek jelenlegi 1000 forint fizetésüknek megfelelőleg a X. rangosztály első

fokozatába vétessenek fel, eddigi szolgálatuk és esetleges utánfizetésük a nyugdíjjogosultságba beszámíttassék. Az állandó választmány e javaslatot elfogadta s ily irányban fog előterjesztést tenni a megyei közgyűlésnek.

— **(Erkölcsei támogatás.)** Baranyavármegye közönségét megkereste az eszéki lóvasut-részvénytársaság, mint az eszék-kisköszegi és hercegszöllős-monostori helyi érdekű vasutak engedményese, hogy a két vasut-vállalat javára a vármegye 50 ezer forint segélyt szavazzon meg. Azonban a helyi érdekű vasutakra fordítható 250 ezer forintból 137 ezer forint már úgy is le van kötve, más alap pedig ily célra nincs, így a kérelmet a mai állandó választmányi ülés nem találta teljesíthetőnek. Elismerte azonban, hogy az új vasutak nagy előnyére lesznek a megye jelzett vidékeinek s így *erkölcsei* pártfogásáról eleve is biztosítja a vasutépítő vállalatot... De pénzt, azt nem adhat, mert a megyének sincs...

— **(Vasuti hírek.)** *Schlesinger* Lajos, szigorló gépészmérnök, a VI. rangfokozat 3-ik osztálya szerint ideiglenes mérnökyakornokká kineveztetett és szolgálattételre a pécsi műhelyhez osztatott be. *Fesztory* Miklós, hivatalnok, a budapest-jobbparti Üzletvezetőség területéről a zágrábi üzletvezetőség területére, — *Dévai* Lajos, másod-segédmérnök, a zágrábi üzletvezetőség területéről, saját kérelmére, a miskolci üzletvezetőség területére, — *Ehrenreich* Henrik, hivatalnok pedig a központból a zágrábi üzletvezetőség területére áthelyeztettek.

— **(Törvényhatósági közutak.)** A vármegyei állandó választmány mai ülésében ismét foglalkozott a törvényhatósági közutakkal. Mivel a közutak építésére felvett egy milliomos kölcsönből már tavaly csak 247.000 frt volt, melyből jelenleg csak 137.420 frt áll rendelkezésre s ezzel szemben 66.4 kilométer közut vár kiépítésre, mire 450.000 frt volna szükséges, — ezért a közutak számát apasztani kell. Az államépítészeti hivatal véleménye szerint a hird-szászvári közutnak hird-hosszúhetényi része, a szászvár-mágocsi közutnak a bikal-mágocsi része és a batina-hercegmárokai közut egészen lennének kiépítendőek a még rendelkezésre álló összegből. A törvényhatósági közutak sorából azonban kihagyandók lennének a szentiván-sellyei közutnak sumony-sellyei része; a belle-batinai közut; a laskónémetbólyi közut; az iván-dárdai és virágosi közutak. A szent-lőrinci vasut kiépítettén, e vidék lakói úgy a vasuton, mint másrészt a keskend-hercegszöllősi már kiépített törvényhatósági közutnak közlekedhetnek. Az alispán véleménye az ügyre vonatkozólag az volt, hogy az októberi közgyűlés feladata lévén a törvényhatósági közuti költségvetést 1899—1900 évekre megállapítani, addig a határozat függőben hagyassék. *Kovácsffy* Kálmán, államépítészeti felügyelő, előterjesztése szerint 1899. évre az utalap bevétele 194.600 forintra tehető. Ezzel szemben a kiadás 189.300 frt, sőt a még szükséges utkaparó házak és a törzskönyvezés költsége épen felviszi a kiadások összegét a bevételek összegéig. Így hát egy fillér sincs új utépítésre s a közutak egy részét vagy törölni kell, vagy a 10% utadót felemelni 12—13 %-ra. *Trixler* Károly alispán e véleménynyel szemben is megmarad javaslata mellett. Várjuk meg a közgyűlést; addig

sok körülmény változhatik s meglehet, hogy a mely ut most kihagyatnék, esetleg akkor kiépítése válik szükségessé és megfordítva. *Benkő* Gyula lényegében hozzájárul az alispán javaslatához. Csak azt kívánja jelezni, hogy nagy visszaesés lenne az egyszer már felvett utakat kihagyni a közutak sorából. Azoknak benn kell maradni s fenntartásukról gondoskodni a vármegye kötelessége. *Simonfay* János azt indítványozza, hogy a kihagyandó utakat vissza kell helyezni a vicinális utak közé úgy azonban, hogy a vármegye visszaveszi őket a közutak sorába azon rendben, a mint a sor rájuk kerül. *Német* Lipót egészében az alispán javaslatát pártolja. A főispán szavazásra tevén fel a dolgot, az állandó választmány egyhangulag kimondotta, hogy a kérdésben az októberi közgyűlés előtt fog állást foglalni és e közgyűlés elé terjeszt véleményes javaslatot.

— **(Csavargó vörű fiu.)** Még csak tizenegy éves fiu *Fejér* Imre pécsi lakosnak ugyancsak Imre nevű fia és már is annyira erőt vett rajta a csavargási vágy, hogy most már körülbelül tizedszer szökött meg a szülei háztól. Legutóbb mintegy három hétig csavargott és Dombóváron ismerték fel s letartóztatva hazaszállították. Most elkísértetik szülei házához a megrögzött csavargót, a kitől nem igen lehet egyebet várni, minthogy felhasználva az első alkalmat, itt hagyja az otthont és az iskolát, hogy újból nyakába vegye a világot, üzetve kóbor természetével.

— **(Szabályrendelet a faiskolákról.)** A földmivelésügyi miniszteriumtól adott minta szerint a megyei mezőgazdasági bizottság szabályrendeletet dolgozott ki a faiskolákról és a fásításról. A szabályrendelet szerint faiskola tartása alól egyes kisvárosok, vagy kisközségek felmenthetők. Faiskola tartására összeépült két község is szövetkezhetik. A szabályrendelet ezután meghatározza a faiskolában kezelendő gyümölcsfajtákat hegyvidék és lapályos vidék szerint s kimondta, hogy 1/3-ad részben szederfával ültetendők be a faiskolák. Közutak mentén a befásításra egyes birtokosok is vállalkozhatnak, a fák haszonélvezete fejében. Végül a járási faiskola felügyelők tavaszi és őszi szemléi alkalmával azok költségeit a községek tartoznak fizetni.

— **(A Farkas István-ösztöndij nyertese.)** A *Farkas* István-féle tanítói ösztöndij-alapítvány kamatainak odaitélése tárgyában *Majorossy* Imre polgármester elnöklése alatt ma tartott ünnepélyes ülésen az ösztöndij kiadása sorshuzás útján a pécsi izraelita elemi népiskolára esett. Az izraelita népiskolai tanítók közül titkos szavazás útján általános szótöbbséggel *Strauszner* Henrik tanító érdemesített.

— **(Takarékos község.)** Duna-szekcső község képviselőtestülete felemelte a községi rendőrök számát kilencről tizenegyre. Ugy azonban, hogy az eddigi 300 frt rendőri fizetést 200 forintra leszállította. Az erre vonatkozó községi szabályrendeletet ma tárgyalta a megyei állandó választmány és nem tartotta jóváhagyandónak a módosítást, mivel a kilenc rendőrnek szerzett jogáról van szó s ezt csak azért, hogy több legyen a rendőr, de a kiadás ne szaporodjék, elvenni nem lehet. Tehát a határozat megsemmisítését fogja javasolni az állandó választmány a megyei közgyűlésnek.

— **(Kinevezés.)** Az igazságügyminiszter *Mester* József ügyvédjelölt, pécsi lakost a mohácsi kir. járásbiróságához aljegyzővé nevezte ki.

— **(Utáthelyezési vita.)** Közel egy órai vitát provokált a mai megyei állandó választmányi ülésen Várkony község képviselőtestületének utáthelyezési határozata. A község ugyanis a Várkonyból Pécsváradra vezető utat elcserélte *Knippl* Nándor majomtulajdonossal, a ki a saját birtokán hasított ki e helyett községi utat, letöröltetvén arról az új utról egy telekkönyvileg feljegyzett pert. A megye közigazgatási bizottsága akkor jóváhagyta a cserét s az telekkönyvileg is elintéztetett. Egy beadott felebbezés folytán azonban a közigazgatási bizottság egy újabb ülésében kimondotta, hogy itt községi vagyon elidegenítéséről lévén szó, a csere jóvá nem hagyható. Ezt a közgyűlés elé felebbezte meg az érdekelt fél s a megyei állandó választmány elé került vélemény végett. Az állandó választmány mai ülésén *Benkő* Gyula, *Simonfay* János, *Trixler* Károly alispán, *Koszits* Akos főjegyző és *Driesz* Lajos szóltak az ügyhöz s végre is kimondatott, hogy a csereszerződés jóváhagyása a közgyűlés elé tartozik. Tehát most a közgyűlés fog az ominózus ügyben határozatot hozni.

— **(Lakatosok a rendőrségnél.)** Igen sok helyről történtek az utóbbi időben jelentések azokról a lopásokról, melyeknek elkövetőiül már régen a lakatos inasokat vette gyanuba a rendőrség, mert nagyobbára a rézkilincseket szedték le a kapukról. A nyomozás folyamán eddigelé annyit derített ki rendőrség, hogy tényleg lakatosinasok voltak a tettesek, az ellopott kilincsek nagyobb része is megkevert már összetört, használhatlan állapotban. Ma azután a lakatos mestereket megidéztek a rendőrségre, felkérve őket, hogy kísérik figyelemmel alkalmazottjaikat és legyenek a rendőrség segélyére a bűnösök kipuhatolásában, hogy azok is mielőbb a városházára kerüljenek, de természetesen — méltó büntetésük elnyerése végett.

— **(Zsidó husvét.)** Ma a katolikus világ nagyhetének első gyásznapján — mely napra különben most a görög-keleti vallásuk Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe is esik — kezdődik az izraeliták nyolcnapos ünnepe, a Peszach, emlékéül a zsidóknak Egyiptomból való kiszabadulásának. Ma este 6 órakor istentisztelet volt a pécsi izr. templomban is, holnap (csütörtökön) pedig reggel félhétkor lesz istentisztelet és hitszónoklat, félhétkor és délután félhétkor szintén ajtatosság lesz. Pénteken tíz órakor lesz az ünnepi istentisztelet.

— **(A Mecsek-Egyület közgyűlése.)** A Mecsek-Együletnek — tudvalevőleg — a február hó 6-dikára egybehívott rendes közgyűlését részvéthiány miatt el kellett halasztani. A közgyűlést most folyó hó 12-ére, délután 5 órára, hívja össze a városháza nagytermébe az elnökség.

— **(Új dijnoki állások.)** A vármegye járaisaiban a munka oly sok lévén, hogy a mostani kezelő személyzet alig bírja végezni, az alispán most kidolgozott egy javaslatot új dijnoki állások rendszeresítése végett. Mivel azonban egyelőre ezek felállítása is csak az államtól nyerendő pótvajadalmazás mellett

lehetséges, a belügyminiszterhez a pótvavadalmazásért felterjesztés fog intézteni. Egy-egy új díjnoki állás egyelőre csak a pécsi, siklósi és szentlőrinci járások szolgabírói hivatalában rendszeresítették 1—1 forint napidij mellett, különösen azért, mert itt a személyzet ma is a legkevesebb s az ügydarabok száma 8—9 ezeret tesz ki. Az alispáni javaslat felett majd a közgyűlés fog dönteni.

— **(Agyonvert ember.)** Somogy-Szent-Miklós és Bagota között a napokban egy ismeretlen férfit hullájára akadtak. Az orvosrendőri vizsgálat megállapította, hogy az ismeretlen egy doronggal verték agyon, aztán levetkőztették. A tettest nyomozzák.

— **(Új tanító.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Faur* Tivadar, okleveles tanítót, a szakadáti elemi népiskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **(A hivatalnokok vásári ellátása.)** Siklós község képviselőtestülete a vásári helypénzszedési jogot olyan feltétellel adta ki, hogy a bérlő tartozik a vásárok alkalmával kint működő hivatalnokok ellátása fejében azoknak 57 forintot fizetni. E határozatot megfélebbítették s ma foglalkozott vele a megyei állandó választmány. Az állandó választmány szintén nem találta ezt helyén valónak, mert ilyen kiadásokat a község tartozik fizetni s a szerződésnek erről szóló 2-ik pontját kihagyandónak véleményezte. Ez irányban fog majd a közgyűlés elé javaslatot terjeszteni.

— **(Véletlenül öngyilkos.)** A múlt hét egyik napján egy csomó ifjú mulla-

tott Magyar-Óvár egyik vendéglőjének szeparéjában. Huzta a cigány s a duhaj multság az éj késő óráiba nyulott bele. Legtöbben kifáradva, ott hagyták a murit, csak két fiatal legény nem tudott betelleni s néhány cigánynyal még ott maradtak. Barca Kálmán, somogy-pusztakovácsi fiú, tuláradó kedvében, bortól és zenétől hevitve, elővette revolverét s a cigányok nagy ijedtségére a terem falába lövöldözött s miután ötlövetű revolveréből négy lövést tett s egy tölténye nem sült el, abban a hiszemben, hogy fegyvere üres, azt tréfából a cigányokra csettegette. A cigányok az éretlen tréfára hanyat-homlok menekültek, csak egynek volt bátorsága ott maradni s kérni Barca Kálmánt, hogy ne tréfáljon veszedelmes eszközével. Barca a cigányt meg akarta nyugtatni, hogy a revolver üres és azt saját homlokára illesztette. A revolver első ízben (mikor a falra lövöldözött) el nem sült tölténye ezuttal felrobbant s Barca homlokra lőtte magát. A boldogtalan ember még 15 órát élt a lövés után s kijelentette, hogy nem volt szándéka magát meglőni, hanem azt hitte, hogy revolverében csupán csak üres töltények voltak. A duhajkodásnak, a tulhajtott multságának szomorú vége lett. Édes anyjának s testvéreinek nagy fájdalmat okozott a szerencsétlen fiatal ember, kit nagy részvét mellett temettek el Magyar-Óváron.

— **(Jótállás a kölcsönvetőmagért.)** A földmívelési miniszter a megyei kisgazdák részére tavaszi kölcsönvetőmagként 121 és fél métermázsa árpát és 103 méter-

mázsa zabot engedélyezett. Ezért a megyének kell jótállni és a megyei állandó választmány mai ülésében az alispán véleménye az volt, hogy a jótállást a megye — mint máskor, ugy most is — vegye magára és fedezetül a jótállásra a megyei szegényalapot jelölje ki, melynek pénzkészlete 2835 frt 10 krajcár. Az állandó választmány a jótállás ily értelemben való kimondását fogja javasolni a közgyűlésnek.

— **(Egy forintért.)** Kopács község egy tulajdonát képező házat árlejtésen bérbe adott. *Szontagh* József azonban megfélebbítette e bérbeadási határozatot, mert ő 1 forinttal többet ígért, mint aki a bérletet kapta s mégsem neki adták oda a bérletet. A felebbezésre vonatkozólag az állandó választmány mai ülésében kimondta, hogy a tetszés szerinti bérbeadás bizalmi kérdés és a község joga. S így a felebbezés elutasítását véleményezi majd a közgyűlésnek.

— **(Fényképészeti művezető.)** *Boronkay* Benő Béla átvette özv. *Papp* Lajosné fényképészeti és festészeti műtermének vezetését. *Boronkay* már eddig szép sikereket ért el a fényképészet és festészet terén s így pécsi működése elé is érdeklődéssel nézhet a közönség.

Legszebb, legizlésebb arany és ezüst zsebórák, láncok; arany és ezüst jegygyűrűk, óriási ékszer raktár gyűrűkben, karperecekben és függőkben csak *Thurn Emil* vizsgázott chronometer műóránál Pécsen Király-utca 1. szám Bazar épület.

hogy kormányánál tudakozódjam felőle. Félek valami titoktól! Nem hiszem, hogy politikai volna, nem tudok semmi bizonyosat, de mindig féltem az ilyen álmodozó, az ilyen »sötét« lovagokat, mint ön találóan elnevezte. Még ma este is — gondolja csak meg, már harmad, vagy negyedizben — szikrázott a szeme, félig csukott pillái alatt és ismét nem látszott észrevenni feléje nyújtott kezemet. Első ízben szórakozottnak tartottam, de a szórakozottság nem szokott negyedszerre is megisméltődni. Nem furcsa az? De a politikán kívül, mi más egyéb lehetne köztem és Chypre Montaigout között? Ön tudja, hogy Páris és Zürich egyenlően bővelkednek nihilistákban. Ki tudja, hogy ő, ha francia származású is, nincs-e valami kötelékkel . . .

— Ah, hallgasson, gróf! Oroszországban még bele mehet ilyen históriákba egy grandseigneur, egy Komanoff, egy Krapotkin, egy Stromberg báró, de hisz ön tudja, hogy a francia nemesség gondolkozása ma is egészen olyan, mint volt a forradalom előtt. Azt hiszi, hogy egy Chypre Montaigout! Óh, akkor nem lenne Clermont-Sully barátja, ki royalistább, mint maguk a Bourbonok!

— Nos, akár mint legyen is, negyvennyolc óra alatt tudni fogom, mihez kell magam tartanom és e titokzatos gavallér odysseáját sokkal kevesebb frázissal, de több alaposággal fogom önnek elbeszélhetni, mint Clermont-Sully. Jaj neki, jaj neki, ha Nadiát szeretni, ha szerelmét viszonztatni merészkedett és nem méltó reá!

— Nyugodtan alszom, bár nekem is homályosnak tetszenek Montaigout némely dolgai. De arról bizonyos vagyok, hogy a politikának semmi köze hozzá. Azt is meg kell jegyezniem, hogy szerelmét, mint valami árulást,

sem. Amellett vak, tökéletesen vak és nem látja a pajkos kis istenkét, ki éles nyilával és tele tegzével a szeme előtt lopódzott be háza szentélyébe.

— Hogyan? kiáltá Vorovits. Nadia a kicsike, aszszonnyá lett volna már és észrevette, hogy a herceg . . .

— Nem találta el, kedves gróf. Igen, Nadia már észrevette, de nem a herceg az, ki szívet megdobogtatja.

— Kicsoda?

Vad fenyegetés érzett ki a gróf arcából. Ezuttal levetette az álarcát a nagy államférfiú s az álmaiban zaklatott apa lépett előtérbe.

— Ej, hát ki más, mint a szép, sötét lovag, kiről csak imént beszéltünk, ugyanaz, akit Clermont-Sully oly tetszetős színekkel ecsetelt, a titokzatos szemű levante, egyszóval — Chypre Montaigout.

— Mit mond? kérdé Vorovits, mintha nem halotta volna, holott a hercegnő minden szót erősen hangsúlyozott.

— Azt mondtam, hogy Chypre Montaigout örülten szerelmes Nadiába és hogy Nadia még örültebben szerelmes a marquisba. Ma este, épen mikor a nagy csillárt meggyújtották, feküdt Romeó Juliája lábainál. Óh, a szerelmi-duettet csak az izgalom árulta el, melyben mindketten reszkettek, csak szemeik és kezeik, melyek tétován és reszkette keresték és surolták egymást. Higgye el nekem, elragadó, szép, egyszerű volt, annyira különböző a mindentéle fin de siècle szerelmektől. Látni kell az embernek, hogy elhihesse, hogy a mai korban létezik még ilyen holdfényes szerelem, a regényekben is alig fordul már elő.

Művészet, irodalom.

○ **Az első magyar könyvnyomda.** Az első magyar könyvnyomda 1473-ban állítottatott fel és a »Budai krónika« volt első terméke. A nyomdászt Hess Andrásnak hívták s Olaszországból telepedett Magyarországra. Eddig azt hitték, hogy Geréb László, Mátyás király unokaöccse pártfogolta. De Fraknoi Vilmos Rómában végzett kutatásai közben felfedezte és okiratokkal bizonyítja a Magyar Tudományos Akadémiában tegnap tartott felolvasásában, hogy Hess András Karai László, budai prépost pártfogolta. Karai László, a somogy-megyei Kara községben született s 1468-ban lett budai prépost. Az első magyarországi könyvnyomda felállításának idejére esett a Vitéz János, primás és Csemicei János, pécsi püspök által tervezett összeesküvés is s így a könyvnyomdára nem valami békés idő járt. Hess András a »Budai Krónika« befejezése után vissza is tért Olaszországba.

◎ **A magyar állami tisztviselőkar érdekeit** 19 év óta kitartással képviseli az „Állami Tisztviselők Lapja“ című, irodalmi színvonalon álló gondosan szerkesztett szaklap, mely valóban megérdemli, hogy az állami tisztviselőkar meleg támogatásban részesítse. Kiváló munkatársai egytől-egyig a tisztviselőkar jelesebbjei közül kerülnek ki és nem mérülhet fel a tisztviselőkart érdeklő kérdés, amelyről e szaklapban szó nem tétetnék. Legutóbb a tisztviselők gyermekei részére szolgáló ösztöndíjalap létesítésén fáradozik, me-

lyet a lapban meleg buzgalommal Popp György kir. tanácsos, nyiregyházi pénzügyigazgató és társai támogatnak. A derék szaklap (kiadóhivatala Bpest. VI. Andrassy-ut) előfizetési ára egy évre csak 5 frt.

○ **Garay-album.** A szegzárdi Garay szobor-bizottság Garay János szobrának május havában történő leleplezésekor, Bodnár István szobor-bizottsági jegyző szerkesztésével, díszes emlékalbumot ad ki. A költő életére vonatkozó sok új adat lát itt napvilágot. Érdekes és tartalmas közleményekkel a lehető leghűbben lesz megvilágítva Garay Jánosnak egész költői működése. A díszes album 50 képpel (több heliogravürrel, autotípiával és fototípiával) körülbelül 14—15 nagy alaku, nyomtatott ívre terjed s Budapesten, a Franklin társulatnál jelenik meg. Az érdekes közleményeket írják: Percel Dezső belügyminiszter, dr. Jókai Mór, gróf Apponyi Albert, Rákosi Jenő, Szász Károly, Kossuth Ferenc, Bartók Lajos, Endrődi Sándor, Szabolcska Mihály, Szabó Endre, dr. Váradi Antal, dr. Ferenczy József, Pósa Lajos, dr. Erdélyi Pál, dr. Kammerer Ernő, Wosinsky Mór, Boda Vilmos, Rátkay László, Roboz István, Sántha Károly, Lenkei Lajos, Kálmán Dezső, Borzsák Endre, Tóth Ödön, Székely Ferenc, dr. Leopold Kornél, Leopold Samu, Mátrai Ompolyi Ernő, Szikszay Ferenc, dr. Lévai Dezső, Bodnár István stb. A mű illusztrálói a világhírű Zichy Mihályon kívül: Csók István, Faragó József, Garay Ákos, Márk Lajos, Szikszay Ferenc, T. Nyitrai Lajos, Auerbach Lipót stb. A szobor-bizottság, hogy a

felesleges kiadást elkerülje, már előre tájékoztatást kíván szerezni a nyomtatandó példányok számáról, tisztelettel kéri ezért Tolna vármegye hazafias közönségét, hogy előfizetési szándékát a hozzájutott gyűjtő-íven, vagy csak egy levelező lapon is, az alólirottak egyikével, folyó év ápril 15-ig mulhatlanul tudatni sziveskedjék, — mivel felesleges példányok nyomtatva nem lesznek. Hogy a Garay albumot mindenki könnyen megszerezhesse, árát 2 frtban, ugyszólván csak az előállítási költségben — határoztuk meg. A díszkötésű példány ára 4 frt. A könyv ára az átvételkor fizetendő. Garay János szobrának leleplezésével 40 esztendő hazafias mozgalom nyer befejezést. Ennek megörökítője, maradandó szép emléke lesz a Garay album.

Törvénykezés.

§ **Lopott, hogy mulathasson.** Varga István szebényi lakos ellopott egy zsák zabot a nagyapja padlásáról és elvitte a korcsmárhoz, Vartman Simonhoz, kinek adós volt s azzal egyenlített ki tartozását. Azután Tamás István ugyancsak ottani lakos pincéjébe hatolt be álkulcs segítségével és onnan két zsák zabot lopott, melyek egyikét hazavitte és kiöntötte a már előbb ellopott zab helyére, a másikat pedig rábizta egy öreg emberre, hogy vigye a korcsmárhoz eladni. Az azonban nem Vartmanhoz, hanem egy másik korcsmárhoz ment a zabbal, hol kiszült annak eredete és így Varga a törvényszék elé került. Kiderült róla még az

Végül Romeó egy kis aranyos könyvecskébe ezt a két szót írta, mindjárt megmutatom.

Ime olvassa, e hatalmas vonás alatt:

»Első keringő Kerckhoff herceg.«

Ismeri e gyöngybetűket? És most olvassa ezt a két sor férfias írást:

»Nadia csak Chypre Montaigouttal táncol keringőt, vagy egyáltalán nem táncol!«

El fogom önnek mondani, hogy leánya mért tépte ki az indiszkrét könyvecskéből e lapot. Az ön épülésére szedtem fel kedves barátom. Nadiának a legravaszabb asszonyi kifogással sem sikerült elvonni az odaigért táncot Kerckhoff hercegtől, hát meg akarta semmisíteni az egyetlen tényleges bizonyítékot, hogy eleget, tehesen az utána irt kérdésnek, vagy parancsnak. Mert úgy van fogalmazva, mint egy parancs, de a hang teszi a zenét és ez a ravasz előrelátás, hogy velencei dialektusban irt — mely több mint zene, több mint könyörgés! Ah gróf, hihet az én tapasztalataimnak, ez az ember érti a dolgát és nem csodálkozom rajta, hogy minden asszony bele van bomolva.

Nadia tehát csak Chypre Montaigouttal táncolhat, vagy egyáltalán nem. Miután azonban a herceg senki kedvéért a táncról le nem akar mondani, Nadia rögtön migraint kap: Nadia tehát nem táncol. Azt hiszem ez elég világos? Ez a migraine csak fogás és mily mesteri módon játszotta ki a szegény Kerckhoffot, kit még egy pillanat előtt »kedves herceg, az én kedves hercegem«-nek nevezett. Akár tetszik a dolog önnek, akár nem, Nadiával most már csak azt tehet, amit ő tétetni akar,

mert oly akaraterővel, energiával kell számolnia, melyet e gyermektől sohasem vártam volna.

A hercegnő egyszerű, szeretetreméltó hangon beszélt, azzal a frivol nyugalommal, mintha valami társaságbeli pletykáról volna szó. Az egész beszélgetés, melynek eredményétől egy ember sorsa függött, csak úgy tetszett a többi vendégeknek, mint két jó barát társalgása, kik ujdonságokkal mulattatják egymást.

A hercegnő még sokáig beszélhetett volna, anélkül, hogy a gróf megszakítsa. Vorovits e hirtelen leleplezés első szavától a meglepetés mozdulatlanágába esett.

— Nos? kérdé végre a hercegnő.

Meg volt lepetve, hogy nem mindjárt az első szavánál szakította félbe a gróf.

— Mi is volna benne olyan nagyon csodálni való? mondá rövid szünet után, mintha a néma hallgatásra felelne. Egy fiatal ember és egy fiatal leány — fiatalok mondok, nem kicsit — a szülők csak testileg látják növekedni gyermekeiket. Van tehát két fiatalunk, mindkettő szép, különböző fajú, ami egy ingerrel több — az ismeretlennek mindig nagyobb a vonzó ereje — mindkettő büszke és a szépért lelkesedő. Meglátják és megszeretik egymást. Nadia kiolvasta — azaz csak kibetűzte, mert a kicsike még csak az abc-nél tart — a fiatal ember szép, mély tekintetéből, hogy szereti őt, a fiatal ember meg azt olvasta — oly nagyon folyékonyan — az ő csillámfényű szeméből, hogy viszont szeretik. Így kedves gróf, reánk nem marad egyéb, mint áldásunkat rájuk adni.

— Nem is ismerem ezt az embert! tört ki végre Vorovits. Nagy elfoglaltságom még nem engedte meg,

is, hogy egy alkalommal a keresztemben együtt volt *Benetics* Jánossal, kitől öt forintot tartalmazó tárcáját ellopta. Összbüntetésül hét havi börtönbüntetést kapott, mely ellen felebezett, de terhére az ügyész is.

Közgazdaság.

□ **A vetések állása.** A vetések állásáról és a mezőgazdasági állapotról április hó 1-én a földmívelésügyi m. kir. miniszterium az állandó gazdasági tudósítókól beérkezett tudósítások alapján, a következő jelentést teszi közzé: Március hó 26-áig nagybárára száraz s részben enyhe, de inkább szeles, sőt itt-ott viharos időjárás uralkodott; a hó vége felé azonban megváltozott az idő s azóta csaknem nap-nap mellett kisebb-nagyobb esőzések vannak az országban. Az erősen száraz tél után a mostani jó esőzések kitűnő hatást gyakorolnak a növényzetre, különösen pedig az elvetett tavasziakra, amelyek nagyobb részben szépen kelnek; de az őszi gabonavetések is nagyon sok hasznát veszik a termékenyítő csapadéknak, ámbár az ősziakra általában véve sok a panasz. A korai őszi vetéseknek csak mintegy kétharmadrésze mondható kielégítőnek, a későieknek háromnegyed része. Meglehetősen megritkultak és gyengék a buzavetések: Torontál, Bács-Bodrogh (alsó részén), Arad, Temes, Bihar, Sáros, Zala, Vas- és Sopron vármegyékben részben egész s féreg pusztítás, részben azonban a téli fagykár, illetve nagy szelek következtében. Egér okozta károkat jelentettek még a Dunántulról, nevezetesen Győr, Tolna és Veszprémből, továbbá az ország más részeiből és pedig: Trencsén, Pozsony, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Nógrád, Brassó, Alsó-Fehér, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Háromszék-vármegyéből. És bárha az ország nagy részében az őszi gabonafélék ma még nem felelnek meg a gazdák kívánalmainak, azért konstatálható, hogy a visszamaradt buza- és rozsvetések a jó esőzésekre bokrosodásnak indultak s többnyire szép hargos zöld színt mutatnak. A rozskok ép úgy, mint a buzák több helyen megritkultak, itt-ott; ki is veszték áll ez főképp az Alföldre és a Dunántulra, ahol férgek, egerek és utófagyok jelentéktelen kárt okoztak. Az őszi árpa aránylag még a legjobban áll az ősziak között ámbár ebben is mutatkozik némi veszteség a már említett körülmények befolyása alatt. A repce legtöbbit szenvedett; többnyire gyenge közepes az is, ami megmaradt. Az eléggé kedvező márciusi időjárásban a mezőgazdasági munkálatokkal nagyon gyorsan haladtak a gazdák; nagybárára az egész országban elvetették az árpát, zabot, búzát, takarmánymagvakat, sőt a répát is. A burgonya ültetését is csaknem fele részben befejezték, sőt a dohánypalántákat is rendbe hozták, a szőlőket pedig megmetsztették s a gyümölcsfákat megtisztították. Ily formán a több munkák közül tehát csak a kukorica vetése van még hátra, amelyhez alkalmasint április hó közepe táján szintén hozzá lehet látni, mert kukorica alá a talaj előkészítése már szépen előrehaladt. A tavaszi vetések a jó esőzésekre ugyszólván kivétel nélkül jól kelnek; erőteljesek és általában véve szép zöldek; jól indultak, a legelők, rétek és mesterséges takarmányfélék is, természetesen azokban a vármegyékben és ott, ahol egerek és hörcsögök kárt nem okoztak bennök. A jószágot már több vidéken kihajtották a legelőre; takarmányneműekben sehol sincsen hiány, sőt néhol bőven is vannak takarmány dolgában. A szőlők és gyümölcsösök — ez utóbbiak már virágozni is kezdenek — jól indultak.

□ **Védekezés a zsisziks terjedése ellen.** A gabonazsiszik elleni, az eddiginél hatásosabb védekezés céljából a magyar királyi államvasutak igazgatósága, a kereskedelemügyi miniszter rendelete folytán, az állomásoknak

új részletes utasítást adott ki, mely, a szóban lévő baj ellen főleg két irányban intézkedik; első sorban ugyanis a raktárak és kocsik tisztántartása és a rovaroknak ezekből való kiirtása iránt, második sorban pedig a zsiszikes állapotban feladásra kerülő gabonának a felek által leendő megtisztítása esetleg ilyen gabonának az elszállításától való visszautasítása, vagy a címzettnek ki nem szolgáltatása iránt. A gabonazsiszik irtásra vonatkozó utmutatás az érdekelt termelők és kereskedők között is fog terjesztetni.

□ **A munkástörvény életbeléptetése.** Az új munkástörvény életbeléptetése körül felmerült eseményekről szóló hivatalos jelentések szerint a törvény életbeléptetése eddig általában simán történik meg. A munkásigazolmányokat minden törvényhatóságnak megküldötték már s a munkások jelentkeznek is annak megszerzése végett. Az új törvény életbe lépte óta igen sok aratási szerződést kötöttek. Némely helyeken azonban a munkások még mindig túl magas követelésekkel állnak elő, minek következtében a felvidéki törvényhatóságokból máris igen sok munkás szerződött el az alföldi s dunántuli vármegyékbe. A földmívelési miniszter nyilvántartatja a távolabbi vidékekre is elszerződni hajlandó munkásokat s azoknak a munkaadóknak, a kik önhibájukon kívül nem tudnak a helybeli munkásokkal egyezsége lépni, az idegen munkások szerződötetésére nézve a miniszterium, munkásügyi osztálya által, a felek kérdésére felvilágosítást ad.

TÁVIRATOK.

— **A főudvarmester temetése.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Szapáry Géza gróf, elhunyt főudvarmester temetése ma délután 3 órakor volt. A király képviseletében Apponyi gróf udvarnagy volt jelen a temetésen, illetve a koporsó beszentelésén, mi után a halottat Sorok-Ujfaluba szállították s ott temetik el. A ravatalt délután 3 óráig temérdek látogató nézte meg. Vilmos német császár hosszabb, meleghangú táviratban fejezte ki részvétét a főudvarmester özvegyének, egyben hálával emlékezett meg a budapesti szép napokról.

— **Az osztálysorsjáték főnyereménye.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztálysorsjegyek mai huzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 69686 számú sorsjegy nyerte.

— **Dreyfuss halálhíre.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Párisban tegnap este az a hír terjedt el, hogy Dreyfuss az Ördög-szigeten meghalt. Lebon gyarmatügyi miniszter egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy nem kapott erről semmi hírt.

— **Hol van André?** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) New-Yorkból telegrafálják, hogy a britt Kolumbiában levő Viktoriába Klondykéből egy postafutár érkezett, a ki azt állítja, hogy André Klondykében van és rá leveleket bizott, melyeket ő Viktoriában feladott a rendes postára. Más hír szerint André nem Klondykében, hanem St.-Michelben, az alaskai félszigeten van.

— **A fenyegető háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Neues Wiener Tagblatt“ értesülése szerint bécsi diplomáciai körök a spanyol-amerikai háboru tekintetében a helyzetet végtelenül válságosnak tartják. Egy cseppet sem re-

mélik, hogy a háboru elkerülhető legyen. Mac Kinley üzenetében olyan követeléseket támaszt, melyeket Spanyolország semmi szín alatt sem teljesíthet. Az Egyesült Államokban a háboru párt tegnap óta felülkerekedett és ily körülmények között nagyon kérdéses, vajjon lesz-e foganata annak az intervenciónak, melyre az összes európai hatalmak hajlandók vállalkozni a humanizmus és béke érdekében. Madridból jelentik, hogy az összes lapok elkerülhetetlennek tartják a háborut. A kormány lázasan folytatja a fegyverkezést; háboru esetén Campos Martinez lesz az összes csapatok főparanesnoka. Londonból érkezik a hír, hogy Washingtonból ezt jelentik, miszerint ma délre vártak Mac Kinley üzenetét. Mondják, hogy az elnök üzenete rendkívül energikus; de nem követeli Kuba függetlenségét, hanem csak a vérontás megszüntetését. Kimutatja, hogy Spanyolország merőben képtelen a sziget pacifikálására és ebből azt vonja le, hogy Spanyolország köteles az Egyesült Államok intervencióját elfogadni és a kubai felkelőknek a fegyverszünetet megadni.

Nyilt-tér.*)

Dr. DEUTSCH ZSIGMOND
 ügyvédi irodáját
PÉCSETT,
 Irgalmasok-utca 18. sz. a:
 I. em.
 megnyitotta.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 TAIKS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

Tőkepenzések figyelmébe!

Ki tőkét busás kamatu vállalatba óhajtja fektetni, az, egy világszabadalommal biztosítandó

nagy vállalat által érheti el mint társ.

Kevés befektetés, — óriási haszon!

Bővebbet csak rövid ideig a „Pécsi Figyelő“ kiadóhivatala.

Gráci sódar

4—5 kilós 1.00 frt; 2—3 kilós 1.15 frt.

Kassai sódar

3—4 kilós, kilója 1.10 frt.

Prágai sódar

4—6 kilós, kilója 1.20; 2—3 kilós 1.25 frt, ajánlja valódi és kitűnő minőségben

NICK A. K.

csemege kereskedése Pécsen, a Bazárudvarban.

Együttal van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét a husvétünnep alatt pilseni sörödében csapolás és kimérésrekerülő világhírű **müncheni****Salvator sörömrre**

felhívni, mely poharakban és palaczkokban is leszen kapható.

Pécs, április havában

kitűnő tisztelettel

NICK A. K.csemege kereskedése
Bazár-épület.**Üzlet átvétel.**

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására adni, hogy f. 1898. évi április 1-én a fereóczyiek-u. 36. sz. a. levő

fényképészeti műtermemet

átvettem.

Miatán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy csinos kivitelű, tartós képek pontos, gyors és mérsékelt árak melletti elkészítésére vállalkozhatom, aziránt esedezem a n. é. közönséghez, miszerint engem n. b. látogatásukkal minél számosabban szerencsétetni méltóztatnék.

Magamat becses pártfogásukba ajánlva, maradtam

mély tisztelettel

Marton István

fényképész.

Egy 13—14 éves, jó házból való fiu tanonczul három évre felvétetik.

**Pécs legnagyobb és legrégebb
cipőüzlete**

alapított 1858-ban.

Alulírott ajánlja dus választéku férfi és női valamint mindenkoru gyermek részére a legegyszerűbbtől a legfényesebb kiállításu reggeli, házi és kimenő cipőit. Fénymáz cipők estélyek és bálakra nagy választékban folyton raktáron vannak.

Különlegességek: szegedi papucsok, kerékpárcipők, ortopádcipők testi hibákban szenvedőknek. **Divatcikkek:** sárga, barna és zöld férfi és női cipőkben**megérkeztek**

óriási választékban, valamint gyermekecipők és csizmák is minden színben.

Valódi angol kenőcsök, fénymázak és fűzők.

Kitűnő tisztelettel

Benczenleitner József.**Üzletmegnyitás.**

Tisztelettel vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

czipész üzletemet

Pécsen, ferenczyiek-utca 2. szám Sipőc-féle házban megnyitottam.

Midőn bátorkodom a nagyérdemű közönséget arról biztosítani, hogy férfi-, női- és gyermekecipőket a

legizlésebb és legolesőbban

vagyok képes kiállítani, mint olyan, ki a székvárosban, de helyben is csupán az első üzleteknek dolgoztam, — még bátorkodom felhívni a n. t. közönség b. figyelmét **barna, sárga és zöld** (divat) **czipőimre**, melyek izlésteljes és módfölötti könnyűségük révén kedveltekké váltak a fővárosban.

Pontos, lelkiismeretes kiszolgálásért kezkeskedem.

Pécs, 1898. márczius havában.

MÁTIS ELEK

czipész mester.

1898

Vetés ideje: Augusztus és szeptember.

Ültetés távolsága: 15—20 cm.

Talaj minősége: jól trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: August und September.

Pflanzweite: 15—20 Cm.

Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

MAUTHNER-féle

hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csomagokban, a törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben kaphatók.

A Budapesten Andrassy-ut 23. szám alatt létező Mauthner Ödön czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen friss és valódi magvakért, a mely csomagok ragasztva, a medve-ábrával és a Mauthner névvel jelölve, ugy a mint a mellékelt rajz is mutatja.

KERÉKPÁROK

Legujabb!!

Legnagyobb futam rekord

Elegáns, könnyű és legtartósabb kerékpárok raktára!

Kéretnek a n. t. sportkedvelők a gépek megtekintésére.

Amerikai „Allright” egyetlen a maga nemében.

Legujabb „Monarch” kerékpár.

Legjobb!!

Diadal a kerékpárgyártásnál!

Az amerikai

„Allright” és a „Monarch”

gépek eddig fel nem mult alkotások.

Hamerly József
(ezelött Straucher Lajos)
vaskereskedésében az „Arany”**PÉCSETT,**

Irgalmasok utcája

1. sz. a.